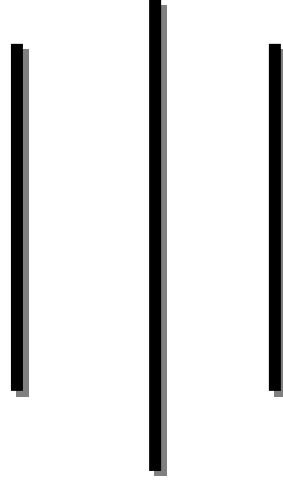

नगर सभाको पन्ध्रौं अधिवेशन मिति २०८१ साल आषाढ ७ मा
नगर उपप्रमुख श्री ज्योती लामिछानेज्यूले
प्रस्तुत गर्नुभएको

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को
वार्षिक आय व्ययको विवरण

बेनी नगरपालिका
बेनी, म्याग्दी

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम

नगर सभाका अध्यक्षज्यू तथा सदस्यज्यूहरू,

१. बेनी नगरपालिकाको उपप्रमुखको रूपमा नगर सभाको १५औँ अधिवेशनको यस गरिमामय बैठकमा आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा आफूलाई गौरवान्वित महसुस गरेकोछु ।
२. यस अवसरमा सर्वप्रथम राष्ट्रिय स्वाधिनता, लोकतन्त्र तथा सामाजिक न्याय, संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था स्थापनाका लागि विभिन्न कालखण्डमा भएका दशवर्षे जनयुद्ध, ऐतिहासिक जनआन्दोलन, मधेश आन्दोलन लगायतका आन्दोलन र राजनीतिक क्रान्ति एवम् सङ्घर्षलाई स्मरण गर्न चाहान्छु । विभिन्न राजनीतिक परिवर्तनका लागि आफ्नो अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञान अज्ञात वीर सहिदहरू प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछु । साथै घाइते, वेपत्ता, योद्धा एवम् पीडित परिवार र नागरिक प्रति बेनी नगर सरकारको तर्फबाट हार्दिक सम्मान व्यक्त गर्दछु । मुलुकको अग्रगामी परिवर्तनका लागि भएका सबै राजनीतिक आन्दोलन तथा आर्थिक र सामाजिक सबलीकरणको लागि नेतृत्वदायी भूमिका खेल्ने शिखर व्यक्तित्वहरू प्रति सम्मान व्यक्त गर्दछु ।
३. आगामी आर्थिक वर्षको लागि वार्षिक बजेट तयार गर्दा नगरपालिकाका सबै वडाहरू तथा विषयगत क्षेत्रहरूमा सकेसम्म समानुपातिक रूपमा बजेट विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु। बजेट विनियोजनमा समानता र समता कायम गर्ने प्रयास गरिएकोछ ।
४. नगरपालिकाको आर्थिक स्रोत न्यून तर आवश्यकता अधिक भएकोले बस्तिस्तरबाट माग भई आएका सम्पूर्ण योजना तथा कार्यक्रमहरूलाई समावेश गर्न नसकिए तापनि उपलब्ध साधनश्रोतको महत्तम उपयोग गरी बजेट तयार गर्ने प्रयास गरेकोछु । बजेटको प्रभावकारिता यसको कार्यान्वयनमा हुने हुनाले बजेट कार्यान्वयनमा सबैको सार्थक सहभागिताको अपेक्षा गर्दछु ।
५. आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा देहायबमोजिमका उद्देश्यहरू तय गरेकोछु:
 - क) स्थानीय अर्थतन्त्रलाई गतिशील बनाई दिगो, समावेशी आर्थिक वृद्धि हासिल गर्ने,
 - ख) गुणस्तरीय सामाजिक विकास र न्याय प्रत्याभूत गर्ने,
 - ग) स्थानीय सबलीकरण र सुशासन कायम गर्ने,
 - घ) सार्वजनिक खर्चको प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्ने ।
६. आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्दा निम्नानुसारका कानून/नीति तथा दस्तावेज लगायतलाई आधार रूपमा लिएकोछु ।
 - क) नेपालको संविधान
 - ख) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
 - ग) नेपाल सरकारको १६औँ आवधिक योजना
 - घ) बेनी नगरपालिकाको प्रथम आवधिक योजना
 - ङ) स्थानीय जनताको माग तथा आवश्यकता
 - च) प्राप्त अनुदान, राजस्व संकलन लगायतबाट प्राप्त हुने आम्दानी
 - छ) दिगो विकास लक्ष्यहरू
 - ज) आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्वसम्बन्धी ऐन, २०७६ र नियमावली, २०७७
 - झ) सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६४
 - ञ) स्थानीय तहको वार्षिक योजना, बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ (परिमार्जित)

- ट) संघीय सरकारको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट
 - ठ) गण्डकी प्रदेश सरकारको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट
 - ड) बेनी नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को नीति तथा कार्यक्रम
 - ढ) सार्वजनिक खर्चमा मितव्ययीता र प्रभावकारिता कायम गर्ने सम्बन्धी नीतिगत मार्गदर्शन, २०७५
 - ण) बजेट तर्जुमा सम्बन्धी प्रचलित नेपाल कानूनका सान्दर्भिक दफा तथा नियमहरू।
७. आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा सम्बन्धी कार्यहरू बस्तीस्तरबाट शुरू गरी वडा कार्यालय, विषयगत समिति, योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिमा छलफल गरी नगर कार्यपालिकामा छलफलको प्रबन्ध मिलाई कार्यपालिकाको स्वीकृतिले आजको यस नगर सभाको अधिवेशनमा पेस गरेको बेहोरा समेत सभाका सदस्यहरूलाई जानकारी गराउन चाहान्छु।

सभाध्यक्ष महोदय,

८. अब म चालु आर्थिक वर्षमा भएका केही महत्त्वपूर्ण योजना तथा कार्यक्रमहरूको विवरण यस गरिमामय सभाको अधिवेशनमा पेस गर्न चाहान्छु।
९. चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा **वी क्यान वी डू कार्यक्रम** मार्फत् विद्यालय तहमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि विभिन्न सीपमूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन भएका छन्। यस कार्यक्रमले विद्यार्थीहरूमा उद्यमशीलता प्रवर्द्धनको सोच विकास हुनुका साथै कामप्रति सम्मान गर्ने संस्कारको विकास भएकोछ। यो कार्यक्रमलाई आगामी आर्थिक वर्षमा पनि निरन्तरता दिएकोछु।
१०. आमा समूहहरूलाई आर्थिक तथा सामाजिक रूपमा सक्षम बनाउने उद्देश्यले सञ्चालन भएको आमा समूहसँग उपमेयर कार्यक्रमले स्थानीय स्रोतसाधनको अधिकतम उपयोग गर्दै सीपमूलक तालीम तथा उद्यमशीलता प्रवर्द्धन गरेकोछ। आगामी वर्षमा पनि यस कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएकोछु।
११. **मेयरसँग सामाजिक विकास कार्यक्रम**ले नगरपालिकामा सकारात्मक परिवर्तन ल्याएकोछ। यी कार्यक्रमहरू आगामी आर्थिक वर्षमा पनि निरन्तर कार्यान्वयन हुनेछन्। स्वास्थ्य तर्फ **ज्येष्ठ नागरिक घरभेट कार्यक्रम** तथा **नसर्ने रोग र क्यान्सरको स्क्रिनिङ कार्यक्रम** नगरपालिकाको असल अभ्यासका रूपमा रहेका छन्। आगामी आर्थिक वर्षमा पनि उल्लिखित कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरताका लागि प्रबन्ध मिलाएकोछु।
१२. बेनी नगरपालिका अन्तर्गतका आधारभूत तहमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि नगरपालिकाको थप पाठ्यक्रम तयार भई कक्षा पाँचसम्म **मेरो नगरपालिका** नामक पाठ्यपुस्तक लेखन र छपाईको काम सम्पन्न भएकोछ। यो कार्यक्रम देशका केही स्थानीय तहहरूले मात्र गर्न सकेकोमा बेनी नगरपालिका अग्र स्थानमा रहेकोछ। यो कार्यक्रम आगामी वर्षहरूमा क्रमिक रूपमा कक्षा ८ सम्म निरन्तरता दिने व्यवस्था मिलाएकोछु।
१३. कृषि तथा पशु सेवा तर्फ कृषक/कृषक समूहहरूलाई उत्पादनमा आधारित अनुदान वितरण गरिएको छ। यसबाट कृषि कर्ममा लागेका कृषकहरू प्रत्यक्ष रूपमा लाभान्वित भएका छन्।
१४. बेनी नगरपालिकाका सामाजिक तथा आर्थिक विवरणहरूलाई संकलन तथा व्यवस्थापन गर्नका लागि क्यू.आर. कोड सहितको घर नंबर प्लेट व्यवस्था गरी **सामाजिक आर्थिक संकटापन्न सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (सेभिम्स)** तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ। यसबाट नगरपालिकाको सेवा प्रवाह व्यवस्थित तथा प्रभावकारी बन्नुका साथै सेवाग्राहीहरूलाई छिटोछरितो वस्तु तथा सेवा उपलब्ध गराउन सकिने अपेक्षा गरिएको छ।

१५. चालु आर्थिक वर्षमै बेनी बजारमा रहेका विद्युत, टेलिफोन तथा केबलका तारहरूलाई व्यवस्थापन गरी बजारको सौन्दर्यता अभिवृद्धि भएकोछ ।
१६. युवा जमातको स्वास्थ्य तथा असल जीवनयापन निर्माणको लागि बेनी नगरपालिकाका डेरी पसलहरूबाट धूमपान बिक्री वितरणलाई निषेध गर्नुका साथै नगर क्षेत्रभित्र हुक्का सेवन तथा बिक्री वितरणलाई बन्देज गरिएको छ ।
१७. चालु वर्षमा किशोरी आत्मरक्षा कार्यक्रम र विज्ञान तथा गणित विषय अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति वितरण कार्यक्रम सम्पन्न भएका छन् ।
१८. बेनी नगरपालिकाको जग्गा वर्गीकरणको काम यसै वर्षमा सम्पन्न हुँदैछ जसले गर्दा जग्गाको खण्डीकरण रोकथाम, व्यवस्थित तथा एकीकृत बस्ती व्यवस्थापन, कृषियोग्य भूमिको संरक्षण लगायतका कार्यमा सहजता कायम हुनेछ ।
१९. बेनी नगरक्षेत्रमा विगत तीन वर्षदेखि घरमा सुत्केरी हुने आमाहरूको संख्या शुन्य रहेकोछ । यसले मातृशिशु स्वास्थ्यमा प्रभावकारिता बढेर गएकोछ ।
२०. गत आर्थिक वर्षको मूल्याङ्कनमा राष्ट्रिय प्राकृतिक श्रोत तथा वित्त आयोगको प्रगति सूचक मापनमा बेनी नगरपालिकाले कूल ६९.२७ अंक प्राप्त गरी देशभरमा ५७ औँ, गण्डकी प्रदेशमा ११औँ र म्याग्दी जिल्लामा पहिलो स्थान प्राप्त गरेकोछ । नेपाल सरकार, सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्व:मूल्याङ्कन (लिजा) मा कुल ९१.५० अङ्क प्राप्त गरी देशभरमा ३९औँ र गण्डकी प्रदेशमा चौथो स्थान प्राप्त गरेकोछ । वित्तीय जोखिम मूल्याङ्कन (एफ.आर.ए.) मा कूल ९० अंक प्राप्त गरी गण्डकी प्रदेशमा दोस्रो स्थान प्राप्त गरेको छ ।
२१. विद्यालयस्तरको अध्ययन अध्यापनलाई प्रभावकारी बनाउनको लागि आधारभूत तह उत्तीर्ण परीक्षा नगरपालिकाले व्यवस्थापन गरेकोले विद्यालयस्तरको पठनपाठन सुदृढ हुने अपेक्षा राखिएको छ ।
२२. बेनी नगरपालिकाका स्थायी बासिन्दाहरूको लागि बैदेशिक रोजगारीमा जानको लागि आवश्यक पर्ने श्रम स्वीकृति नगरपालिकाबाटै तयार पार्ने र बैदेशिक रोजगारीबाट फिर्ता भएका नागरिकहरूको लागि घातक रोगको उपचारमा सहयोग सहजीकरण गरिएको छ ।
२३. बेनी नगर कार्यपालिकाको कार्यालय परिसरमा नागरिक सहायता कक्ष स्थापना गरिएको छ । नागरिक सहायता कक्षको स्थापनाले नागरिकहरूलाई सेवा लिनको लागि सहजता पैदा भएकोछ । आगामी आर्थिक वर्षमा यो सहायता कक्षलाई अझै प्रभावकारी र व्यवस्थित बनाउने व्यवस्था गरेकोछु ।
२४. नगरपालिकाभित्र ठूला पूर्वाधारका आयोजनाहरूलाई सञ्चालनका लागि ज्यामरूककोट एकीकृत विकास योजना, लब्धिलिहित पर्यटन पूर्वाधार योजना, म्याग्दी खोलामा चेक ड्याम, वडा नं. ६ मा खेलमैदान, बेनी बजारमा शान्ति पार्क निर्माण, ढोल्ठान दरबार एकीकृत विकास योजनाजस्ता विस्तृत परियोजना प्रतिवेदनहरू तयार गरी नेपाल सरकार, गण्डकी प्रदेश सरकार र नगरपालिकाको साझेदारीमा पूर्वाधार निर्माणको कामलाई अघि बढाइएको छ । आगामी आर्थिक वर्षमा उल्लिखित आयोजनाहरू मध्येबाट केही आयोजनाहरूलाई कार्यान्वयन गर्ने प्रबन्ध मिलाएकोछु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

२५. अब म गत आर्थिक वर्षको यथार्थ खर्च, चालु वर्षको संशोधित अनुमान तथा आगामी आर्थिक वर्षको अनुमानित आय र व्ययको विवरण यस गरिमामय सभामा पेस गर्ने अनुमति चाहान्छु ।

२६. गत आर्थिक वर्ष २०७९।८० मा कुल बजेट रू. ८३ करोड ४६ लाख ७६ हजारबाट चालू तर्फ रू ५४ करोड ६ लाख ३१ हजार र पूँजीगत तर्फ जम्मा रू २९ करोड ४० लाख ४५ हजार विनियोजन भएकोमा चालुतर्फ रू ४८ करोड १५ लाख ४३ हजार (८९.०७%) र पूँजीगत तर्फ रू २४ करोड ३० लाख ३२ हजार (८२.६५%) गरी जम्मा रू ७२ करोड ४५ लाख ७६ हजार (८६.८%) यथार्थ खर्च भएकोछ ।
२७. चालु आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा कुल बजेट चौधौँ अधिवेशनबाट पुरक अनुमान समेत रू ७२ करोड ६८ लाख ७२ हजार रहेकोमा गत एघार महिनाको कुल खर्च रू ४८ करोड ५६ लाख २७ हजार (६६.८८%) रहेको छ । चालु आर्थिक वर्षको असार मसान्तसम्ममा कुल बजेटमध्ये ७१ करोड ८० लाख ८८ हजार (९८.७९%) खर्च हुने संशोधित अनुमान छ । खर्चको संशोधित अनुमानबाट संघीय सशर्त र गण्डकी प्रदेशको सशर्त अनुदानमा खर्च नभई बाँकी हुने रकमलाई तत् तत् सरकारका सञ्चित कोषमा फिर्ता गरी चालु आर्थिक वर्षमा खर्च नभई स्थानीय सञ्चित कोषमा फिर्ता हुने अनुमानित रकम रू ८७ लाख ८४ हजारलाई आगामी आर्थिक वर्षको बजेटमा समावेश गर्ने व्यवस्था मिलाएकोछु ।
२८. आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को लागि कुल बजेटको आकार रू ७२ करोड ७८ लाख १३ हजार रहेको छ । कुल बजेटको चालुगत खर्च ६९ प्रतिशत तथा पूँजीगत खर्च ३१ प्रतिशत हुने अनुमान गरेको छु । जसमध्ये संघीय समानीकरण अनुदानमा रू. ११ करोड ९८ लाख, संघीय राजस्व बाँडफाँड तर्फ रू. १० करोड १९ लाख, गण्डकी प्रदेश सरकार समानीकरण अनुदान रू. १ करोड ५९ लाख ४३ हजार, गण्डकी प्रदेश सरकार सवारी साधन कर बाँडफाँडबाट रू. १ करोड ९५ लाख ६८ हजार, संघीय सशर्त कार्यक्रमतर्फ रू. ३७ करोड ६८ लाख १८ हजार, गण्डकी प्रदेश सरकार समपूरक/विशेष अनुदानतर्फ रू १ करोड, संघीय सरकार समपूरक अनुदान रू. १ करोड ५० लाख, आन्तरिक आय अनुमान रू. ५ करोड र मालपोत रजिष्ट्रेशन बाँडफाँड रू १ करोड गर्दा कूल रकम रू ८७ लाख ८४ हजार न्यून हुने देखिन्छ । आगामी आर्थिक वर्षको न्यून बजेट पूर्ति चालु आर्थिक वर्षको स्थानीय सञ्चित कोष फिर्ता हुने रकमबाट गर्ने गरी आवश्यक प्रबन्ध मिलाएकोछु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म आगामी आर्थिक वर्षको लागि विषय क्षेत्रगत रूपमा बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु ।

क) आर्थिक विकास

२९. आगामी आर्थिक वर्षमा आर्थिक विकास तर्फ नगरस्तरीय योजनाहरूका लागि रू २ करोड ८० लाख ५० हजार र वडास्तरीय योजनाहरूका लागि रू ६० लाख ८५ हजार गरी जम्मा रू ३ करोड ४१ लाख ३५ हजार विनियोजन गरेकोछु । आर्थिक विकास क्षेत्रमा विनियोजित रकम कुल बजेट सीमाको ४.६९ प्रतिशत रहेको जानकारी गराउँदछु ।

कृषि विकास

३०. कृषि उपजको उचित मूल्य र बजार पहुँचको लागि कृषि उत्पादन व्यवस्थापन प्रणाली सञ्चालन गर्नको लागि बेनी नगरपालिका वडा नं. ८ पीपलचोकमा कृषि उपज सङ्कलन केन्द्रको निर्माण कार्यलाई अघि बढाउनको लागि नेपाल सरकारको तर्फबाट प्राप्त हुने रू. ३९ लाख ७५ हजारसमेत नगरपालिकाको तर्फबाट रू. १० लाख २५ हजार गरी जम्मा रू. ५० लाखको व्यवस्था मिलाएकोछु ।
३१. बेनी नगरपालिकामा आई.पि.एम. कृषक पाठशाला व्यवस्थापन गर्न १२ लाख रूपैयाँ विनियोजन गर्नुका साथै कृषियोग्य भूमिको माटो परीक्षणका लागि समेत आवश्यक बजेट प्रबन्ध गरेकोछु । बेनी

नगरपालिकाका वडा नं. ३, ४ र ९ मा फलफूल बगैँचा व्यवस्थापन तथा वडा नं. ४, ५, ६, ७, ८ र १० मा तरकारी प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गर्न ८ लाख २५ हजार रूपैयाँ विनियोजन गरेकोछु ।

३२. नगरक्षेत्रभित्रका कृषि उपजको भण्डारण गरी बजारीकरण र उचित व्यवस्थापन गर्न निर्माण सम्पन्न भएको सिंगा चिस्यान केन्द्रलाई कर्मचारी व्यवस्था गरी सञ्चालन र व्यवस्थापन गर्नको लागि आवश्यक प्रवन्ध मिलाएकोछु । यो चिस्यान केन्द्रलाई आगामी आर्थिक वर्षमा निजी क्षेत्रसमेतको सहभागितामा सञ्चालन गर्नेगरी कार्यक्रम प्रस्ताव गरेकोछु ।
३३. समग्रमा बेनी नगरपालिकाको कृषि क्षेत्रको विकासका लागि बेनी नगर कार्यपालिकाको कार्यालय तथा वडा कार्यालयबाट कार्यान्वयन हुने गरी सशर्त कार्यक्रमका अलाभा कुल ६२ लाख ६० हजार रूपैयाँ विनियोजन गरेकोछु ।

पशुपन्छी विकास

३४. उत्पादन (पाठापाठी उत्पादन तथा गाईभैँसीको दुध उत्पादन) मा आधारित प्रोत्साहन कार्यक्रमका लागि १३ लाख रूपैयाँ बजेट विनियोजन गरेकोछु । पशुपन्छीको रोग निदान, उपचार सेवा, औषधीहरू तथा खोप खरिदका लागि ७ लाख रूपैयाँ विनियोजन गरेकोछु । बेनी नगर क्षेत्रका छाडा पशु चौपाया व्यवस्थापनका लागि समेत आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेकोछु । घरपालुवा कुकुर दर्ता, बन्ध्याकरण, खोप तथा चिप्स राख्ने लगायतका कार्यका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकोछु ।
३५. पशु उत्पादनमा वृद्धि गर्न पशुपन्छीपालन व्यवसाय प्रवर्द्धन र सम्बर्द्धनका लागि पशु नश्ल सुधार, आहार व्यवस्थापन, उत्पादनका आधारमा अनुदान, पशु स्वास्थ्य शिविर समेत सञ्चालन गर्नका लागि आगामी आर्थिक वर्षको कार्यक्रममा आवश्यक बजेटको प्रवन्ध मिलाएकोछु ।
३६. बेनी नगरपालिकामा पशुपन्छी विकासका लागि बेनी नगर कार्यपालिकाको कार्यालय तथा वडा कार्यालयबाट कार्यान्वयन हुने गरी सशर्त कार्यक्रमका अलाभा कुल ४७ लाख १० हजार रूपैयाँ विनियोजन गरेकोछु ।

सिँचाइ तथा खानेपानी व्यवस्थापन

३७. बेनी नगरपालिकाको कृषि क्षेत्रको उत्पादन तथा उत्पादकत्व अभिवृद्धि गर्न तथा नगरक्षेत्र भित्रका पानी र सिँचाइका स्रोतको संरक्षण, सदुपयोग र दिगो व्यवस्थापन लागि सिँचाइ व्यवस्थापन गर्न नगरस्तरीय तथा वडास्तरीय कार्यक्रम गरी कुल ३९ लाख रूपैयाँ विनियोजन गरेकोछु ।
३८. खानेपानी तर्फका विभिन्न योजनामा नगरस्तरीय २५ लाख तथा वडास्तरीय २४ लाख गरी कुल रू ४९ लाख विनियोजन भएको छ ।

उद्योग

३९. गरिवी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम अन्तर्गत दक्ष तथा सीपयुक्त जनशक्तिको विकास तथा प्रविधि हस्तान्तरण गर्न १८ लाख रूपैयाँ विनियोजन गरेकोछु ।

सहकारी

४०. नगरक्षेत्र भित्रका सहकारीलाई सामाजिक तथा आर्थिक क्षेत्रमा लगानी गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ। सहकारी संस्थाको नियमन तथा अनुगमन र कार्यविधि निर्माण गर्नका लागि रू ५ लाख विनियोजन गरेकोछु ।

पर्यटन प्रवर्द्धन

४१. गलेश्वर क्षेत्रको सौन्दर्यता वृद्धि गरी गलेश्वरधामलाई उत्कृष्ट धार्मिक क्षेत्रका रूपमा विकास गर्न गलेश्वर बजारक्षेत्रभित्र ढुङ्गा/टायललगायत छपाउने कार्यका लागि रू २० लाख विनियोजन गरेकोछु।
४२. बेनी नगरपालिका, वडा नं. ७ मा शान्ति पार्क निर्माणका लागि रू २० लाख विनियोजन गरेकोछु। लभ्लिहिल पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि रू २५ लाख बजेट विनियोजन प्रस्ताव गरेकोछु।
४३. बेनी नगरपालिकामा “एक वडा एक पर्यटन परियोजना” कार्यक्रम सञ्चालन गर्न तथा बेनी नगरपालिकामा रहेका सबै पर्यटकीय, धार्मिक तथा आध्यात्मिक क्षेत्रहरूको सचित्र संक्षिप्त विवरण तयार गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्थापन गरेकोछु।
४४. बेनी नगरपालिकाको पर्यटन प्रवर्द्धन गर्नका लागि कुल १ करोड ४ लाख रूपैयाँ विनियोजन गरेकोछु।

रोजगार प्रवर्द्धन

४५. "श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान" भन्ने नाराका साथ न्यूनतम रोजगारीको प्रत्याभूति गर्न प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत बेनी नगरपालिकालाई संघीय सशर्त अनुदानबाट विनियोजित ४९ लाख ९३ हजार रूपैयाँबाट नगरपालिकाको विकास निर्माण कार्य तथा स्थानीय रोजगारी सिर्जनासँग आबद्ध गर्ने गरी योजना सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु।
४६. रोजगारका लागि सहजीकरण, समन्वय, नवप्रवर्तन, स्वरोजगार र उद्यमशीलता बढाउन मानव संशाधन विकास केन्द्रका रूपमा रोजगार बैंक स्थापना गर्न, बेनी नगरपालिकाको रोजगार रणनीति तर्जुमा गर्न तथा वैदेशिक रोजगारीलाई सुरक्षित मर्यादित तथा व्यवस्थित गराउने उद्देश्यले यस नगरपालिकामा सुरक्षित रोजगार सम्बन्धी आप्रवासी स्रोत केन्द्र (सहायता कक्ष) स्थापना गर्न आवश्यक बजेट विनियोजनको व्यवस्था मिलाएको छु।
४७. माध्यमिक तहको अध्ययन सकेका युवालाई भाषा, होटल म्यानेजमेन्ट, मोबाइल मर्मत, कृषि स्रोत व्यक्ति, जडिवुटी सङ्कलन, ब्युटिसियन, बुटीक, प्लम्बिङ, ईलेक्ट्रिसियन, भेटरेनरी, वेटर आदि जस्ता सीप प्राप्तिसँगै रोजगारी र उद्यमशीलता विकास गर्न ९ लाख रूपैयाँ विनियोजन भएको जानकारी गराउँदछु।

ख) सामाजिक विकास

४८. सामाजिक विकास क्षेत्रमा नगरस्तरीय योजनाहरूका लागि र वडास्तरीय योजनाहरूका लागि गरी जम्मा रू ३८ करोड ८८ लाख २९ हजार विनियोजन गरेकोछु। सामाजिक विकास क्षेत्रमा विनियोजित रकम कुल बजेट सीमाको ५३.४२ प्रतिशत रहेको जानकारी गराउँदछु।

शिक्षा तथा खेलकुद

४९. बेनी नगरपालिका अन्तर्गतका सामुदायिक विद्यालयहरूमा कार्यरत बालविकास सहजकर्ता तथा विद्यालय कर्मचारीको पारिश्रमिकका लागि थप रू. १ करोड १५ लाख रूपैयाँ विनियोजन गरेकोछु।
५०. आगामी आर्थिक वर्षदेखि माध्यमिक तहमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको लागि **विद्यालयमा कृषि कार्यक्रमको** थालनी गरिनेछ। यस कार्यक्रमका साथै नगरपालिकाको नियमित योजना **वी क्यान वी डू (We can We do)** कार्यक्रमका लागि जम्मा रू १६ लाख बजेटको प्रबन्ध मिलाएकोछु।
५१. नगर भित्र शिक्षाको अधिकारबाट बालबालिका तथा लक्षित वर्गका गरिब महिला, दलित, अल्पसंख्यक कोही पनि बञ्चित हुन नपरोस् भन्ने हेतुले छात्रवृत्ति स्वरूप रू ५ लाख विनियोजन गरेकोछु।

५२. बेनी नगरपालिका मातहतका सामुदायिक विद्यालयहरूमा कार्यरत प्रधानाध्यापक तथा शिक्षकहरूको उत्प्रेरणा, तालिम, गोष्ठी लगायतका क्षमता विकास तथा प्रोत्साहन कार्यक्रमका लागि रू १८ लाख ३२ हजार बजेट विनियोजन गरेकोछु ।
५३. आधारभूत तहमा कक्षा ५ सम्मको पाठ्यपुस्तक लेखन कार्य सकिएको छ भने आगामी आर्थिक वर्ष कक्षा ६ को पाठ्यपुस्तक तयार गरिनेछ भने क्रमशः कक्षा ८ सम्म पाठ्यपुस्तक लेखन कार्य अगाडी बढाईनेछ। स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण तथा पाठ्यपुस्तक लेखन कार्यक्रमका लागि रू १८ लाख विनियोजन गरेकोछु।
५४. आगामी आर्थिक वर्षमा बेनी नगरपालिकाको पाँच बर्षे नगर शिक्षा योजना निर्माणका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेकोछु ।
५५. नवप्रवर्तनात्मक धारणाको अभिवृद्धि गराउन सोच, खोज र गर सिद्धान्तमा आधारित युवा / विद्यार्थीसँग मेयर कार्यक्रम कार्यक्रम का लागि रू १० लाख विनियोजन गरेकोछु ।
५६. नगरस्तरीय खेलमैदानको रूपमा रहेको बेनी रङ्गशाला (खुला मञ्च) का लागि रू २५ लाख विनियोजन गरेकोछु ।
५७. स्थानीय तहस्तरीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगितालाई थप प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न संघीय सशर्त अनुदान रू. १ लाख समेत गरी जम्मा रू. १३ लाख बजेट विनियोजन गरेकोछु।
५८. बेनी नगरपालिकाको शिक्षा तथा खेलकुद क्षेत्रका लागि सशर्त कार्यक्रम बाहेक कुल २ करोड ३५ लाख ९५ हजार बजेट विनियोजन गरेकोछु ।

स्वास्थ्य सेवा

५९. "ज्येष्ठ नागरिकको घरघरमा स्वास्थ्यकर्मी" तथा "नसर्ने रोगको निःशुल्क परीक्षण" कार्यक्रमलाई सञ्चालनका लागि रू १० लाख ५० हजार विनियोजन गरेकोछु ।
६०. संस्थागत सुत्केरीलाई प्रोत्साहन गर्न यातायात खर्च उपलब्ध गराइनेछ । सुत्केरी जाँच गर्न स्वास्थ्यकर्मी घर घरमा परिचालनका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकोछु ।
६१. स्वास्थ्य सेवा तर्फ संघीय सशर्त अनुदानबाट प्राप्त हुने रकमको अलावा नगरस्तरीय कार्यक्रमका लागि ४४ लाख र वडास्तरीय कार्यक्रमको लागि रू १५ लाख ५० हजार गरी रू. ५९ लाख ५० हजार विनियोजन गरेकोछु ।

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

६२. "आमा समूहसँग उपमेयर" कार्यक्रम मार्फत् नगरपालिकाभित्रका विभिन्न महिला तथा आमा समूहको क्षमता विकास तथा आर्थिक सशक्तिकरणका लागि उत्पादन तथा उद्यमशीलता प्रवर्द्धन कार्यक्रमलाई रू २० लाख विनियोजन गरेकोछु ।
६३. नगरभित्र महिला सशक्तिकरण मार्फत् हरेक क्षेत्रमा महिलाहरूको अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गर्दै लैङ्गिक मूलप्रवाहीकरण तथा सारभूत लैङ्गिक समानता कायम गर्न जनचेतनामूलक कार्यक्रम गर्नका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरको छु ।
६४. हिंसा प्रभावितहरूका लागि अल्पकालीन आश्रय सहित तत्कालै उद्धार गर्ने व्यवस्था मिलाई त्यसका लागि राहत, उद्धार, पुनर्स्थापन तथा पारिवारिक पुनर्मिलनका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकोछु ।

६५. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण तर्फ नगरस्तरीय कार्यक्रमका लागि कुल रू ७७ लाख विनियोजन गरेकोछु ।

भाषा, कला, साहित्य र संस्कृति

६६. स्थानीय भाषा, संस्कृतिको संरक्षण र सम्वर्द्धन गर्न विशेष जोड दिइनेछ । बेनी नगरपालिका वडा नं ७ मा निर्माणाधीन शान्ति पार्कमा साहित्य डबली स्थापना गरी गजल साँझ, कविता सन्ध्या जस्ता साहित्यिक कार्यक्रमका लागि सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेकोछु ।

६७. बेनी बजारको समिपमा नै रहेको कालीगण्डकी नदीको तटमा श्रद्धालु भक्तजनहरूको लागि नेपाल सरकारबाट प्राप्त भएको रू ६० लाखबाट आधुनिक स्नान स्थल र आरति स्थल निर्माण कार्य आगामी आर्थिक वर्षमा नै सम्पन्न गर्ने गरी आवश्यक सहजीकरण गरिनेछ ।

ग) पूर्वाधार विकास

६८. बेनी नगरपालिका र वडाको केन्द्रसम्म जोड्ने बाटोलाई कम्तिमा बाह्रै महिना चलन सक्ने गरी आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकोछु ।

६९. समृद्ध बेनी नगर निर्माणका लागि तपसिलका नगरका गौरबका आयोजनाहरूलाई प्राथमिकतामा राखी आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकोछु । बेनी नगरपालिकाको ५०% र संघीय सरकारको ५०% गरी जम्मा रू ३ करोड साझेदारीमा बेनी – पाखापानी सडक स्तरोन्नती आयोजना सञ्चालन गरिनेछ । अर्थुङ्गे-पुलाचौर सडक पिचका लागि रू ७० लाख विनियोजन गरेकोछु । बेनी – लभ्लिहिल – ज्यामरूककोट सडक स्तरोन्नतिका लागि रू २५ लाख विनियोजन गरेकोछु ।

७०. पूर्वाधार विकास क्षेत्रमा कुल बजेट सीमाको २१.००४ प्रतिशत बजेट विनियोजनको व्यवस्था मिलाएको छु ।

घ) वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

७१. सबै प्रकारका विपद्को रोकथाम तथा न्यूनीकरणका लागि पूर्वतयारी, प्रतिकार्य र पुनर्लाभका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोषमा ४८ लाख रूपैयाँ विनियोजन गरेकोछु ।

७२. बेनी नगरपालिकामा वर्षाका समयमा सडक मर्मत गर्नका लागि रू ४५ लाख बजेट विनियोजन गरेकोछु ।

७३. बेनी नगरपालिकाभित्र देखिने विभिन्न विपद्जन्य घटनाहरूको सम्भावित क्षति न्यूनीकरण गरी उद्धार, राहत र पुनर्स्थापनाको कार्यका लागि रू ४५ लाख विनियोजन गरेकोछु ।

७४. हाल सञ्चालित मनसुन प्रभावितका लागि निजी आवास पुनर्निर्माण तथा **विपन्न आवास** कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । विपन्न आवास कार्यक्रमका लागि रू ३४ लाख विनियोजन गरेकोछु ।

७५. कृषि वन कार्यक्रम सञ्चालन गर्न रू पाँच लाख रकम विनियोजन गरेकोछु ।

७६. वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन तर्फ नगरस्तरीय तथा वडास्तरीय योजनाका लागि कुल रू १ करोड ४५ लाख ५० हजार विनियोजन गरेको छु । यस क्षेत्र तर्फ कुल बजेटको १.९ प्रतिशत विनियोजन भएको जानकारी गराउँदछु ।

ड) सुशासन तथा संस्थागत विकास

७७. नगर कार्यपालिकाको कार्यालय र वडा कार्यालय व्यवस्थापन, सूचना प्रविधि जडान, सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम, सामाजिक परीक्षण, बजेट पुस्तिका तथा आवधिक योजना प्रकाशन, कर्मचारी जनप्रतिनिधि तालिम लगायत कार्यक्रमका लागि नगरस्तरीय तर्फ ५७ लाख ५० हजार तथा वडास्तरीय तर्फ ४६ लाख ७५ हजार गरी कुल सुशासन तथा संस्थागत विकासका लागि १ करोड ४ लाख २५ हजार विनियोजन गरेको छु ।
७८. कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक अन्तर्गत पूँजिगत (मेसिनरी, फर्निचर लगायत) तर्फ रू ४७ लाख र चालु (कर्मचारीको तलब सुविधा, कार्यालय सञ्चालन खर्च लगायत) तर्फ ११ करोड २७ लाख ५० हजार विनियोजन गरेको छु ।
७९. सुशासन तथा संस्थागत विकास तर्फ कुल १२ करोड ३१ लाख ७५ हजार (कुल बजेटको १६.९२%) रकम विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

८०. स्थानीय सरकार जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकार हो । स्थानीय जनताका आवश्यकतामा विविधिकरण रहेको छ । भूवोट तथा विकासका पूर्वाधारहरूको विद्यमान उपलब्धताले पनि आवश्यकताहरू फरक फरक रहेका छन् । जनताका आवश्यकताहरू संवोधन हुने र बजेट निर्माणमा वस्तुस्तरका जनताको अधिक पहुँच सुनिश्चित होस् भन्ने हेतुले १० बटै वडाबाट सिफारिस भई आएका योजना तथा कार्यक्रमहरूलाई हुबहु संवोधन गर्नका लागि छुट्टै कूल रू. ६ करोड १० लाख बजेट व्यवस्था गरी छनोट भई आएका योजना तथा कार्यक्रमहरू अनुसूचीमा प्रस्ताव गरेको छु ।
८१. बजेट तथा कार्यक्रमको प्रभावकारिता यसको कार्यान्वयनमा भर पर्दछ । हाम्रो नगरपालिकाका योजना तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन मुलतः वडा कार्यालय र नगर कार्यपालिकाको कार्यालयबाट हुने गरेको छ । आगामी आर्थिक वर्षका योजना तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन पूर्व अनिवार्य रूपमा वार्षिक खरिद योजना निर्माण गरेर मात्र गर्ने प्रवन्ध मिलाएको छु । यस विषयमा सबै वडा कार्यालयहरू र नगर कार्यपालिकाको कार्यालय संवेदनशिल हुनका लागि आग्रह गर्दछु ।
८२. सुशासन स्थापना गर्न तथा सेवा प्रवाहलाई चुस्त दुरुस्त बनाउन कार्यक्रम कार्यान्वयनमा मितव्ययीता, प्रभावकारिता र औचित्यता कायम हुनै पर्दछ । आर्थिक वर्षको अन्त्य असार महिनामा हुने बजेट खर्चले प्रभावकारिता हासिल गर्दैन । त्यसैले आगामी आर्थिक वर्षका सबै कार्यक्रमहरू जेठ महिनाको मसान्तसम्ममा कार्यान्वयन गरी भुक्तानी गर्ने प्रणालीको स्थापना गर्ने प्रवन्ध मिलाएको छु । सबै वडा कार्यालयहरूले र नगर कार्यपालिकाको कार्यालयबाट सोही बमोजिम वार्षिक खरिद योजना तयार गरी कार्यक्रम तथा योजनाहरू कार्यान्वयन गर्न अनुरोध गर्दछु ।
८३. आगामी आर्थिक वर्षमा हुने सबै प्रकारका तालिम, गोष्ठी तथा सेमिनारहरूको व्यवस्थापन नगर कार्यपालिकाको कार्यालयको तालीम शाखाबाट मात्रै हुनेगर्न आवश्यक प्रवन्ध मिलाएको छु । सम्बन्धित वडा कार्यालय र शाखाहरूले यस्ता कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्न तालिम शाखामा समन्वय गरी गर्नुपर्नेछ । यसले गर्दा तालिम गोष्ठीमा हुने खर्चहरूमा एकरूपता, मितव्ययीता र प्रभावकारिता बढेर जाने अपेक्षा लिएको छु ।
८४. वार्षिक बजेट निर्माण तथा स्वीकृतिको मुख्य जिम्मेवारी स्थानीय नगर सभामा रहेको विषय सबैमा जानकारी नै छ । नगर सभाको स्वीकृतिले स्थानीय सञ्चित कोषको खर्च गर्न सकिने अन्तर्राष्ट्रिय प्रचलन र विद्यमान

प्रजातान्त्रिक कानूनी व्यवस्था हो । बजेट रकमान्तर गर्दा वार्षिक बजेट किताबमा रहेका आयोजना तथा कार्यक्रमहरूमध्येबाट एक शीर्षकबाट अर्को शीर्षकमा विनियोजित खर्च शीर्षकको १० प्रतिशतमात्र गर्न सकिने व्यवस्था रहेकाले बजेट रकमान्तरको लागि विनियोजन ऐनले व्यवस्था गरेभन्दा अन्यथा नगर्ने व्यवस्था प्रस्ताव गरी स्वीकृतिको लागि यस सभामा पेश गरेकोछु । नगर सभाबाट स्वीकृत भएको नीति तथा कार्यक्रम र योजनाहरू नगर सभाबाट मात्रै संशोधन गर्न सकिने कानूनी व्यवस्था रहेको विषय यस गरिमामय सभामा स्मरण गराउन चाहान्छु ।

८५. आगामी आर्थिक वर्षको लागि नगरपालिकाले लगाउने कर तथा दस्तुरहरूको सम्बन्धमा बनेको बेनी नगरपालिकाको आर्थिक विधेयक, २०८१ र बजेट तथा कार्यक्रमहरूको एकीकृत दस्तावेज बेनी नगरपालिकाको विनियोजन विधेयक, २०८१ यसै बजेट बक्तव्यसाथ संलग्न गरी सभामा स्वीकृतिको लागि पेश गरेकोछु ।
८६. बेनी नगरपालिकाको तीन बर्षे बजेटको अनुमानसहितको मध्यमकालिन खर्च संरचना (आर्थिक वर्ष २०८१।८२ देखि आर्थिक वर्ष २०८३।८४ सम्म) सभामा स्वीकृतिको लागि यसैसाथ संलग्न गरी पेश गरेकोछु । साथै बेनी नगर कार्यपालिकाको कार्यालयको आर्थिक वर्ष २०७९।८० को महालेखापरीक्षकको अन्तिम लेखापरीक्षण प्रतिवेदन, न्यायीक समितिको प्रतिवेदन, लेखा समिति, विधायन समिति तथा सुशासन समितिहरूले पेश गरेका वार्षिक प्रतिवेदनहरू समेत सभामा स्वीकृतिको लागि पेश गरेकोछु ।
८७. बेनी नगरपालिकाका न्यायीक समिति अन्तर्गतका मेलमिलापकर्ताहरूको प्रस्तावित नामावली स्वीकृतिको लागि सभामा पेश गरेकोछु ।

आदरणीय सभाध्यक्ष महोदय,

८८. आगामी आर्थिक वर्षमा नगरपालिकाले गर्ने आम्दानी खर्च तथा विभिन्न शिर्षकगत खर्चको विवरण तल अनुसूचीमा प्रस्तुत गरेको छु । सीमित स्रोतको विनियोजनबाट धेरै जनताको अपेक्षा र चाहना सम्बोधन गर्नुपर्ने अवस्थामा योजनाको प्राथमिकीकरण गर्ने कार्यमा सहयोग पुर्याउनु हुने यस नगरपालिकाका सबै राजनीतिक दलहरू, समाजसेवी, बुद्धिजीवि तथा विज्ञ एवम् प्रबुद्ध व्यक्तित्वहरू एवम् उहाँहरूबाट प्राप्त राय सुझाबका लागि कृतज्ञ छु । आदरणीय नगर प्रमुख ज्यूबाट निर्देशन र मार्गदर्शनका लागि आभार व्यक्त गर्दछु । रचनात्मक सुझाव प्रदान गर्नुहुने सञ्चारकर्मी तथा पत्राकार ज्यूहरूलाई धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहान्छु । बजेट तर्जुमाको कार्यमा सहयोग पुर्याउनु हुने सबै निर्वाचित पदाधिकारीहरू प्रति आभारी छु । विभिन्न प्राविधिक एवम् अन्य कार्यमा सहयोग पुर्याउनु हुने नगरपालिकाका कर्मचारी साथीहरू लगायत अन्य सरोकारवालाहरूलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहान्छु ।

अन्त्यमा बजेट कार्यान्वयनमा दृढ संकल्पित रहदैँ यसमा आ-आफ्नो क्षेत्रबाट सबैको सक्रिय सहयोग र सहभागिताको अपेक्षा राखेको छु ।

धन्यवाद ।

जय बेनी नगरबासी ।

जय बेनी नगरपालिका । ।

ईति सम्वत दिन २०८१ आषाढ ७ रोज ६ शुभम् ।

बेनी नगरपालिका

बेनी, म्याग्दी

www.benimun.gov.np

benimunicipality@gmail.com